

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA HODOWLI I CHOWU STAWOWEGO RYB

ustalone uchwałą nr UZ/408/2007 z dnia 26 lipca 2007 r.
Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/10/2011 z 7 stycznia 2011 r.,
uchwałą nr UZ/55/2012 z dnia 17 lutego 2012 r.
oraz uchwałą nr UZ/393/2015 Zarządu PZU SA z dnia 17 grudnia 2015 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2, § 3, § 4, § 5, § 13, § 14, § 15 ust. 1–3, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20 ust. 1–3, § 22 ust. 1, 2, 4, 5 i 7, § 27
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2, § 3, § 5, § 6, § 13, § 14, § 15 ust. 1–3, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20 ust. 4, § 21 ust. 3, § 22 ust. 3, 6 i 7

CZĘŚĆ A POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

- Ogólne warunki ubezpieczenia hodowli i chowu stawowego ryb (zwane dalej „OWU”) stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną (zwaną dalej „PZU SA”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi (zwanymi dalej „ubezpieczającym”).
- W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
- PZU SA jest zobowiązany przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia, a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może się powoływać na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego. Przepisu tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.

§ 2

W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE POJĘĆ

§ 3

Przez użyte w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia pojęcia należy rozumieć:

- ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną zawierająca z PZU SA umowę ubezpieczenia;
- ubezpieczony** – posiadacz lub właściciel obiektu hodowlanego (stawowego) w którym prowadzony jest chów (hodowla) ryb, będący osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną;
- zatrucie ryb** – uważa się śnięcie ryb lub ich dyskwalifikację dla celów spożywczych lub hodowlanych,

- spowodowane wprowadzeniem do wody środków chemicznych lub innych zanieczyszczeń;
- 4) **uduszenie ryb** – uważa się śnięcie ryb spowodowane wprowadzeniem do wody czynników powodujących mechaniczne uduszenie się ryb lub powodujących spadek zawartości tlenu w wodzie w stopniu uniemożliwiającym przeżycie ryb; za mechaniczne uduszenie ryb uważa się zaczopowanie skrzel, w stopniu uniemożliwiającym oddychanie, a w konsekwencji śnięcie ryb;
  - 5) **niedobór wody** – uważa się straty ilościowe w rybach powstałe wskutek spowodowanego czynnikami meteorologicznymi lub przyrodniczymi okresowego zmniejszenia lub zaniku przepływu wody w cieku poniżej ilości określonej w pozwoleniu wodno – prawnym jako woda najniższa dla danego obiektu rybackiego;
  - 6) **ucieczkę ryb** – uważa się szkody powstałe w rybach na skutek uszkodzenia grobli bądź urządzeń hydro-technicznych i rybackich albo na skutek przelania się wezbranych wód ponad koroną grobli lub ponad urządzeniami;
  - 7) **kradzież** – uważa się zabór ryb (w celu przywłaszczenia) przez sprawcę;
  - 8) **suma ubezpieczenia** – określoną w umowie ubezpieczenia kwotą stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA. W przypadku gdy OWU lub umowa ubezpieczenia przewiduje, w ramach sumy ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU SA z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
  - 9) **osoba bliska** – małżonek, wstępni, zstępni, pasierbowie, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, przysposabiający, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, synowie, zięciowie, konkubina, konkubent.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 4

W ramach umowy ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte karpie i pstrągi tęczowe w poszczególnych stadiach ich chowu lub hodowli, poczynając od stadium wylęgu, w obiektach hodowlanych (stawowych) prowadzonych zgodnie z zasadami i wymaganiami gospodarki rybackiej.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5

Na podstawie umowy ubezpieczenia, zakresem ubezpieczenia objęte są szkody powstałe w następstwie zatrucia lub uduszenia ryb, ich uciezki lub niedoboru wody.

§ 6

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) spowodowane brakiem paszy (niezależnie od przyczyn, które ten brak spowodowały) lub karmieniem ryb paszą nieodpowiednią;
  - 2) spowodowane nieprawidłową technologią produkcji rybackiej bądź niewłaściwą konserwacją budowli lub urządzeń hydrotechnicznych i rybackich;
  - 3) wyrządzone przez ptactwo;
  - 4) powstałe w wyniku niedoboru tlenu w wodzie na skutek przyduchy letniej lub zimowej, jeśli przyducha nie została spowodowana czynnikami, o których mowa w § 3 pkt 3 i 5;
  - 5) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;

- 6) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 7) powstałe wskutek działań wojennych;
  - 8) powstałe wskutek kradzieży lub chorób ryb.
2. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje kosztów badania stanu zdrowia ryb, badań laboratoryjnych, wydawanych orzeczeń i opinii dotyczących przyczyny powstania szkód.

SUMA UBEZPIECZENIA I SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 7

1. Sumę ubezpieczenia ryb stanowi 70% wartości ryb przewidywanej na końcu danego stadium chowu (hodowli) objętego ubezpieczeniem. Wartość tę ustala się, z zastrzeżeniem ust. 3, mnożąc wartość ryb użytych do zarybienia przez właściwy dla danego materiału zarybieniowego mnożnik określający wielokrotność przyrostu wartości ryb w czasie trwania stadium produkcyjnego. Mnożnik ten jest ustalany przez PZU SA w porozumieniu z odpowiednimi Instytutami Rybactwa według zasad podanych w części B ogólnych warunków.
2. Sumę ubezpieczenia jednej sztuki określa się przez podzielenie sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, przez liczbę ryb obliczoną na podstawie liczby ryb użytych do zarybienia z zastosowaniem współczynnika przeżywalności dla danego stadium chowu (hodowli). Współczynnik ten podawany jest corocznie przez wyżej wymienione instytuty.
3. Suma ubezpieczenia selektów i tarlaków wynosi 70% wartości ewidencyjnej tych ryb – ustalonej przez ubezpieczającego w porozumieniu z PZU SA.

§ 8

1. Składkę za ubezpieczenie ryb oblicza się według stawek wyrażonych w procentach sumy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od:
  - 1) sumy ubezpieczenia;
  - 2) zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej;
  - 3) okresu ubezpieczenia.
3. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z PZU SA w formie bezgotówkowej.
4. Składka nie podlega indeksacji.
5. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU SA. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 9

1. Umowę ubezpieczenia ryb zawiera się na podstawie pisemnego wniosku ubezpieczającego. Wniosek dotyczący ubezpieczenia ryb powinien być zgłoszony nie później niż w ciągu trzech dni od daty zarybienia stawu.
2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1 należy podać:
  - 1) imię, nazwisko lub firmę ubezpieczającego oraz ubezpieczonego (jeżeli to nie jest ten sam podmiot), adres;
  - 2) miejsce ubezpieczenia;

- 3) gatunek ryb, stadium chowu (hodowli) i okres ubezpieczenia;
  - 4) liczbę stawów i daty ich zarybienia, z określeniem dla każdego stawu rodzaju materiału zarybieniowego;
  - 5) liczbę, wagę oraz cenę jednostkową ryb (zakupu – sprzedaży) użytych do zarybienia; jeżeli jednak materiał zarybieniowy pochodzi z własnej produkcji – średnią cenę stosowaną w danym rejonie.
3. Wniosek o ubezpieczenie powinien obejmować wszystkie stawy w danym gospodarstwie, w których prowadzony jest chów (hodowla) zgłoszonego do ubezpieczenia stadium chowu ryb.
4. Do wniosku ubezpieczający obowiązują jest dołączyć:
- 1) orzeczenie o przydatności materiału zarybieniowego użytego do zarybienia poszczególnych stawów;
  - 2) orzeczenie o przydatności wód dla celów prowadzonej produkcji rybackiej.
5. Równocześnie ze złożeniem wniosku o ubezpieczenie, ubezpieczający powinien przedstawić:
- 1) księgę stawową bądź kartę stawową, w której będą prowadzone zapisy dotyczące produkcji rybackiej;
  - 2) książkę kontroli (zeszyt), w której będą prowadzone zapisy wizytującego pracownika służby weterynaryjnej o stanie zdrowia ryb, sposobach leczenia, adnotacje nadzoru służb ichtologicznych.

§ 10

Zawarcie umowy ubezpieczenia może być uzależnione od oględzin obiektu rybackiego i zbadania warunków chowu (hodowli) ryb, przeprowadzonych przez przedstawiciela PZU SA z udziałem lekarza weterynarii – ichtiopatologa.

§ 11

PZU SA może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia, jeżeli chów (hodowla) ryb nie odpowiada warunkom ubezpieczenia, uzasadniając powód odmowy na piśmie.

§ 12

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, w razie wątpliwości umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
2. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę PZU SA doręcza ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego lub ubezpieczonego od treści złożonej przez niego oferty, PZU SA zobowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego lub ubezpieczonego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty. W braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 13

1. Wysokość szkody w rybach, w poszczególnych stadiach ich chowu (hodowli) ustala się mnożąc liczbę ryb śniętych lub utraconych w wyniku szkód wchodzących w zakres odpowiedzialności PZU SA przez procent sumy ubezpieczenia jednej sztuki określony w tabelach zawartych w części C ogólnych warunków.
2. Liczbę i masę ryb przyjmowanych do ustalenia wysokości szkody określa się w drodze:
  - 1) policzenia lub zważenia sztuk śniętych;
  - 2) ustalenia liczby ryb odłowionych po zakończeniu cyklu hodowlanego przyjmując, że liczba ryb będących

przedmiotem szkody stanowi różnicę pomiędzy liczbą ryb użytych do zarybienia – z uwzględnieniem współczynnika przeżywalności, a liczbą ryb odłowionych po zakończeniu produkcji – z wyłączeniem ryb pobranych ze zbiornika do czasu wystąpienia szkody.

§ 14

Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż kwota będąca górną granicą odpowiedzialności PZU SA, którą stanowi określony dla danego stadium chowu (hodowli) procent sumy ubezpieczenia podanej w dokumencie ubezpieczenia.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU SA

§ 15

1. Odpowiedzialność PZU SA za szkody w rybach z zastrzeżeniem ust. 2 rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po zaplaceniu składki lub jej pierwszej raty, chyba że w umowie przewidziano inny termin początku odpowiedzialności.
2. Odpowiedzialność PZU SA za szkody w rybach, o której mowa w ust. 1, rozpoczyna się nie wcześniej jednak niż od daty zarybienia stawu (obiektu), rozpoczynającej stadium chowu (hodowli) objętego ubezpieczeniem.
3. Odpowiedzialność PZU SA kończy się z dniem odłowu ryb, nie później jednak niż z upływem okresu ubezpieczenia, określonego w umowie ubezpieczenia dla danego stadium chowu (hodowli).
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU SA nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

§ 16

Okres ubezpieczenia stadium chowu (hodowli) ryb wynosi :

- 1) dla pstrągów:
  - a) chów narybku – 5 miesięcy (czerwiec – październik),
  - b) zimowanie narybku – 4 miesiące (listopad – luty),
  - c) produkcja ryby towarowej – 8 miesięcy (marzec – październik),
  - d) chów selektów i tarlaków – 1 rok,
  - e) przetrzymywanie w magazynie – 1 miesiąc;
- 2) dla karpi:
  - a) w dwuletnim cyklu produkcyjnym:
    - I rok
      - chów narybku letniego z wylęgu (I przesadka) – 3 miesiące (maj – lipiec),
      - chów narybku jesiennego z narybku letniego (II przesadka) – 5 miesięcy (lipiec – listopad) lub,
      - chów narybku z wylęgu (bez II przesadki) – 8 miesięcy (kwiecień – listopad),
      - zimowanie narybku – 4 miesiące (grudzień – marzec),
    - II rok:
      - produkcja ryby towarowej – 9 miesięcy (marzec – listopad),
  - b) w trzyletnim cyklu produkcyjnym:

- I rok:
- chów narybku letniego z wylęgu (I przesadka) – 3 miesiące (maj – lipiec),
  - chów narybku jesiennego z narybku letniego (II przesadka) – 5 miesięcy (lipiec – listopad) lub,
  - chów narybku z wylęgu (bez II przesadki) – 8 miesięcy (kwiecień – listopad),
  - zimowanie narybku – 4 miesiące (grudzień – marzec),
- II rok:
- chów krocza – 9 miesięcy (marzec – listopad),
  - zimowanie krocza – 4 miesiące (grudzień – marzec),
- III rok:
- produkcja ryby towarowej – 9 miesięcy (marzec – listopad),
  - chów selektów i tarlaków – 1 rok,
  - przetrzymywanie w magazynie – 1 miesiąc.

§ 17

W poszczególnych rejonach kraju i w zależności od warunków klimatycznych terminy rozpoczęcia i zakończenia określonych stadów chowu (hodowli), o których mowa w § 16, mogą ulegać przesunięciu. Dokładny termin podaje ubezpieczający.

KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU SA

§ 18

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) wraz z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;
- 2) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań;
- 3) z chwilą przejścia prawa własności przedmiotu ubezpieczenia na inną osobę – jeżeli prawa wynikające z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę;
- 4) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia.

ZBYCIE PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA

§ 19

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie praw nie wymaga zgody PZU SA.
2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, jakie ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU SA umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Postanowień ust. 1–3 nie stosuje się przy przenoszeniu użyteczności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajęcia przewidzianego w umowie wypadku.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§ 20

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem

umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić o tych zmianach PZU SA niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 21

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługujące co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU SA rzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 22

1. Do obowiązków ubezpieczającego należy opłacanie składki za ubezpieczenie według zasad i stawek określonych w dokumencie ubezpieczenia, zaś do obowiązków ubezpieczającego lub ubezpieczonego należy:
  - 1) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji i żywienia ryb oraz zapewnić racjonalne warunki bytowania ryb;
  - 2) prowadzić na bieżąco trwałym zapisem, czytelnie oraz bez skreśleń i poprawek księgę (kartę) stawową i odnotować w niej dla każdego stawu dane dotyczące obsady materiału zarybieniowego (ilość sztuk, wagę), terminów zarybienia, technologii żywienia, profilaktyki, badania wód (odczyn wody i zawartość tlenu) oraz inne dane zgodnie z wymaganiami gospodarki rybackiej;
  - 3) w każdym przypadku śnięcia ryb, w celu ustalenia przyczyn śnięcia, wezwać lekarza weterynarii iichtiopatologa, stosować się do jego zaleceń oraz pobrać odpowiednie próby i przekazać je w celu przeprowadzenia badań przez zakład higieny weterynaryjnej lub inny właściwy instytut; w razie gdy przyczyną śnięcia ryb będzie niedobór wody spowodowany suszą, ubezpieczający jest obowiązany uzyskać potwierdzenie dotyczącego stanu i poziomu wód z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej;

- 4) dopilnować, aby lekarz weterynarii iichtiopatolog dokonał po każdej wizycie odpowiedniego wpisu w książce kontroli (zeszyty) z uwzględnieniem rozpoznania i zaleceń;
  - 5) przeprowadzać niezbędne remonty i konserwację stawów i urządzeń stawowych;
  - 6) umożliwić przedstawicielowi PZU SA w każdym czasie oględziny obiektu rybackiego i zbadanie warunków, w jakich przebywają ryby oraz kontrolę dokumentacji obiektów rybackich.
2. W razie zajścia wypadku ubezpieczający lub ubezpieczony obowiązany jest:
    - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
    - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę;
    - 3) niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 48 godzin od zajścia wypadku ubezpieczeniowego, zawiadomić o wypadku PZU SA;
    - 4) niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 48 godzin od powstania szkody, zawiadomić lekarza weterynarii iichtiopatologa – w celu komisyjnego ustalenia przyczyn powstania szkody i wysokości strat w rybach oraz sporządzenia na tę okoliczność odpowiedniego protokołu;
    - 5) dostarczyć PZU SA, jeżeli szkoda powstała wskutek zatrucia lub uduszenia ryb, wyniki analiz laboratoryjnych śniętych ryb i próbek wody, wykonanych przez właściwe pracownice zakładu higieny weterynaryjnej lub inny właściwy instytut, a w przypadku szkody spowodowanej niedoborem wody na skutek suszy – przedstawić potwierdzenie stanu i poziomu wód z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej; koszty badań i opinii ponosi ubezpieczający;
    - 6) przedstawić księgę (kartę) stawową.
  3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
  4. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o wypadku nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
  5. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, obciąża także ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
  6. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 2 pkt 1 PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
  7. PZU SA obowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

§ 23

1. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporna część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU SA jest zobowiązany:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia

- otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
  - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
  - b) ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
- 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
  - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 24

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU SA.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.

3. Reklamacja może być złożona w formie:
- 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
  - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
- 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
- 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU SA obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
10. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem,

przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.

12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 25

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 26

OWU w niniejszym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 r.

CZĘŚĆ B

USTALENIE MNOŻNIKA KROTNOŚCI

§ 27

1. Za mnożnik krotkości przyrostu wartości ryb uważa się liczbę wyrażającą wielokrotność przyrostu wartości ryb w czasie trwania danego stadium chowu (hodowli) prowadzonego według zasad racjonalnej gospodarki rybackiej. Mnożnik ten ustala się przez podzielenie wyliczonej wartości ryb odłowionych po zakończeniu danego stadium chowu (hodowli) przez wartość ryb użytych do obsady stawu.

Wyliczenie mnożnika dokonuje się według następującego wzoru:

$$N = \frac{A \times B \times C \times D}{A \times F \times G} = \frac{\text{wartość ryb po odłowieniu}}{\text{wartość ryb obsadowych}}$$

gdzie

- A – ilość ryb obsadowych w sztukach,
 B – współczynnik przeżywalności,
 C – średnia masa wynikowa 1 sztuki przy odłowieniu (kg),
 D – cena 1 kg wyprodukowanych ryb (umowna),
 F – średnia masa 1 sztuki obsadowej (kg),
 G – cena 1 kg ryb obsadowych (umowna).

2. Za przeżywalność obsady ryb uważa się wyrażoną w procentach obsady liczebność ryb, która przeżywa pełny czas trwania stadium chowu (hodowli) od chwili obsadzenia stawu do odłowu; za współczynnik przeżywalności uważa się przeżywalność, wyrażoną w ułamku dziesiętnym.

CZĘŚĆ C

I Tabela do ustalenia wysokości szkody w karpkach, w poszczególnych stadiach chowu (hodowli).

Stadium chowu (hodowli)	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia wysokości szkody														
	Okres chowu (hodowli) w miesiącach									Okres zimowania w miesiącach					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	
Narybek letni z wylęgu (I przesadka)	30	80	100												
Narybek jesienny z narybku letniego (II przesadka)	20	40	80	90	100					100	100	100	100	100	
Narybek z wylęgu (bez II przesadki)	10	30	50	70	80	90	100	100		100	100	100	100	100	
Kroczek z narybku	10	20	40	60	80	90	100	100	100	100	100	100	100	100	
Ryba towarowa	10	20	40	60	80	90	100	100	100	100	100	100	100	100	

Do ustalenia wysokości szkody w selektach i tarlakah w okresie chowu (hodowli) oraz zimowania przyjmuje się 100% sumy ubezpieczenia.

II Tabela do ustalenia wysokości szkody w pstrągach w poszczególnych stadiach chowu (hodowli).

Stadium chowu (hodowli)	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia wysokości szkody							
	Okres chowu (hodowli) i zimowania w miesiącach							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Narybek wczesny do jesiennego	20	40	60	80	100			
Zimowanie narybku	100	100	100	100				
Ryba towarowa	30	50	70	80	90	90	100	100

Do ustalenia wysokości szkody w selektach i tarlakach w okresie chowu (hodowli) oraz zimowania przyjmuje się 100% sumy ubezpieczenia.

III Do ustalenia wysokości szkody w karpkach i pstrągach w okresie magazynowania danego stadium chowu (hodowli) przyjmuje się 100% sumy ubezpieczenia.

